

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๖/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำร้องลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากพรรคพลังใหม่ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองและสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการประชุมใหญ่ของพรรคพลังใหม่ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคมีจำนวนไม่ถึง ๑๐๐ คน และผู้เข้าร่วมประชุมไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคและปรากฏว่ามีบุคคลที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ แต่ข้อเท็จจริงไม่ได้เข้าประชุม ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรค และไม่ได้ลงลายมือชื่อ ๑๓ ราย เป็นสมาชิกแต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมและไม่ได้ลงลายมือชื่อ ๕ ราย จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคพลังใหม่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๐ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรค เมื่อพรรคพลังใหม่ไม่ดำเนินการ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคได้ตามนัยมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป ศาลรัฐธรรมนูญได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ให้พรรคพลังใหม่ยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวัน

เมื่อครบกำหนดสิบห้าวัน ศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้รับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาจากพรรคพลังใหม่ จึงให้ปิดประกาศเพื่อให้โอกาสพรรคพลังใหม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอีกครั้ง แต่ก็ไม่ได้รับคำชี้แจงของพรรคพลังใหม่แต่อย่างใด

เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องเพิ่มเติมจากนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่ เนื่องจากพรรคพลังใหม่ ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือพรรคพลังใหม่ได้ส่งแบบรายงานการดำเนินกิจการของ พรรคการเมือง ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ และแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่เดียวกัน ลงนามโดยนายประศาสตร์ ศรีภัย รองหัวหน้าพรรค ซึ่งลงนาม หลังวันที่ขอลาออกจากสมาชิกพรรคและกรรมการบริหารพรรคแบบรายงานทั้งสองฉบับมีลักษณะทำนอง เดียวกัน คือส่งเฉพาะแบบไม่มีการลงรายละเอียดแต่อย่างใดกรณีจึงไม่เป็นไปตามนัยมาตรา ๓๕ และ มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พรรคพลังใหม่ไม่ดำเนินงานให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ในการประชุมใหญ่ของพรรคพลังใหม่เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึง ๑๐๐ คน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ของพรรคพลังใหม่ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๖ ซึ่งบัญญัติว่า “ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการ บริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในข้อบังคับพรรคการเมือง

ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามมาตรา ๒๕ ให้ที่ประชุมใหญ่ ของพรรคการเมืองนั้นประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิกตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง”

กรณีจึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคพลังใหม่ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ส่วนกรณีที่พรรคพลังใหม่ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น เมื่อได้วินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพราะพรรคพลังใหม่ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าพรรคพลังใหม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ หรือไม่ อีก

ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พรรคพลังใหม่ไม่ดำเนินการให้เป็นตามนัย มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นเหตุ ให้ยุบพรรคพลังใหม่ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงเห็นสมควรให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ